

Elämän
tähden

Tays INFEKTIO

Ajankohtaisia infektioasioita 2020 • Nro 14 / 24.4.2020

COVID-19 pandemian hoitoon uusia ohjeita

Infektioyksikkö, Tays

Ohjekirje rajoittamistoimien käytöstä asumispalveluyksiköissä

24.4.2020 on julkaistu PSHP:n alueen [ohjekirje rajoittamistoimien käytöstä asumispalveluyksiköissä](#).

Ohje koskee ympärivuorokautista hoitoa ja hoivaa tarjoavia sosiaalihuollon yksiköitä riippumatta niiden järjestäjästä. Näitä ovat:

- Tehostettu palveluasuminen ja vanhainkodit
- Asumispalvelut mielenterveys- ja päihdekuntoutujille
- Asumispalvelut kehitysvammaisille ja autismlikirjon henkilöille

Ohje ei koske lapsia.

Ohjeen tavoitteena on varmistaa asianmukainen toiminta epäiltäessä Covid-19-infektiota tai -epidemiaa edellä mainituissa yksiköissä sekä varmistaa, että mahdolliset liikkumista rajoittavat toimet toteutetaan lainmukaisesti ja

varmistuen asukkaiden hyvän hoidon ja perusoikeuksien toteutuminen.

- Tartuntatautilaki antaa mahdollisuudet tiettyihin yksilönvapautta rajoittaviin toimiin, mutta niitä voidaan käyttää vain lain määrittämässä tilanteissa kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavan lääkärin päätöksellä.
- Koronavirusepidemia sinänsä tai poikkeustilalainsäädäntö eivät anna lupaa muissa tilanteissa rajoittaa liikkumista tai itsemääräämisoikeutta asumispalveluyksiköissä. Mielenterveyslain mukaisia rajoitustoimia voidaan toteuttaa vain psykiatriassa sairaalassa.

Ohje kuvaa lisäksi, miten karanteeninomaisia olosuhteita voidaan toteuttaa lainmukaisesti, jos eri tahojen ehdotusten mukaisesti näin halutaan toimia tartuntojen leviämisen riskin vähentämiseksi uuden asukkaan tullessa yksiköön tai hänen palatessaan kotilomalta.

Ohje COVID-19-potilaan eristyksen lopettamisesta

THL on tarkentanut 24.4.2020 julkaistussa toimenpideohjeessaan COVID-19-potilaan eristyksen lopettamista. [PSHP:n ohje](#) mukaisesti THL:n uutta linjausta:

1. Ei sairaalahoidon tarvetta, kotihoito

- Eristyksen pituus riippuu oireiden kestosta
- Eristys jatkuu vähintään seitsemän vuorokautta. Tähän tulee sisältyä vähintään kaksi oireetonta vuorokautta
- Jos kyseessä on sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijä, eristys jatkuu vähintään seitsemän vuorokautta. Ennen työhön paluuta tulee olla vähintään **kolme** oireetonta vuorokautta.
- Ei kontrollinäytteen tarvetta

2. Sairaalahoidon tarve alle kaksi viikkoa, potilas siirtyy suoraan kotiin

- Eristys jatkuu sairaalahoidon ajan ja sitä jatketaan kotona, kunnes oireiden alusta on kulunut vähintään 14 vuorokautta ja oireet olleet pois kaksi vuorokautta
- Ei kontrollinäytteen tarvetta

3. Sairaalahoito pitkittyy yli kaksi viikkoa

- Kontrollinäytteet otetaan, kun hengitystieinfektion oireet olleet pois kaksi vuorokautta
- Eristys lopetetaan, kun on saatu kaksi negatiivista COVID-19-näytettä peräkkäisinä päivinä

4. Hoito jatkuu jatkohoitopaikassa tai kuntoutuksessa

- Jos oireet jatkuvat, eristys jatkuu.
- Jos oireiden alusta on kulunut vähintään 14 vuorokautta ja oireet ovat olleet pois kahden vuorokauden ajan, ei

kontrollinäytteitä tarvita eristyksen purkuun. Tarvittaessa asiasta voi konsultoida Taysin infektioyksikköä.

Ohje kirurgisen suu-nenäsuojaimen käytöstä immunosuppressiivisten potilaiden läihoidossa

Suomessa meneillään olevan COVID-19-epidemian aikana olemme PSHP:ssa katsoneet tarpeelliseksi [kirurgisen suu-nenäsuojaimen käytön kaikkien vaikeasti immunosuppressiivisten syöpä- ja elinsiirtopotilaiden läihoidossa potilaiden suojaamiseksi](#). Ohje koskee näiden potilaiden hoitoa antavia osastoja ja poliklinikoita.

Henkilökunta (mukaan lukien laboratoriohoitaja, fysioterapeutti, sairaalahuoltaja) käyttää potilaiden suojaamiseksi kirurgista suu-nenäsuojainta koronavirusepidemian aikana **vaikeasti immunosupprimoitujen syöpä- ja elinsiirtopotilaiden läihoidossa** (etäisyys potilaaseen alle 1,5 metriä).

Vaikeasti immunosupprimoidulla syöpäpotilaalla tarkoitetaan henkilöä, jonka syöpään ollaan aloittamassa, on aloitettu tai on edeltäneiden vuoden aikana annettu immuunipuolustukseen vaikuttavaa syöväen hoitoa tai sädehoitoa. Vaikeasti immunosupprimoidulla elinsiirtopotilaalla tarkoitetaan henkilöä, jolle on tehty elinsiirto vuoden sisään.

Ohje koskee seuraavia yksiköitä:

- Syövänhoidon vastuualue
- Lasten syöpäosasto ja poliklinikka, jolla hoidetaan syöpään sairastuneita ja elinsiirron saaneita lapsia (koskee vain näiden potilaiden hoitoa)
- Hematologian vuodeosasto ja poliklinikat
- Muut syöpäpotilaita tai elinsiirtopotilaita hoitavat vuodeosastot ja poliklinikat (jos yksikössä vain osa potilaista syöpä- tai

elinsiirtopotilaita, koskee vain heidän hoitoaan).

Suojaimen käyttö:

- Käytä suojaimia säästeliäästi, voit käyttää suojainta yhtämittaisesti kahden tunnin ajan
- Käytä samaa suojainta usean potilaan hoidossa eli älä poista sitä potilaiden välillä kasvoilta
- Älä laske suojainta esimerkiksi leuan alle
- Älä koskettele suojainta käytön aikana
- Vaihda suojain, jos se kostuu tai kontaminoituu eritteillä tai jos joudut jostain muusta syystä poistamaan sen.

Suojaimen pukeminen:

1. Desinfioi kädet
2. Pue kirurginen suu-nenäsuojain huolellisesti
3. Desinfioi kädet

Suojaimen riisuminen:

1. Desinfioi kädet
2. Poista suojain irrottamalla nauhat. Älä koske suojainosaan.
3. Desinfioi kädet suojaimen poiston jälkeen.

Muita suojaimia ei käytetä, ellei potilaan hoito tai vointi tätä edellytä.

Jos epäillään COVID-19-infektiota, noudatetaan erillisiä [hoito- ja suojainohjeita](#).